

اصول و مفاهيم بیمه

تأليف:

سيد حميد موسوي

تابستان ۱۳۹۹

سرشناسه	:	موسوی، سید حمید، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور	:	اصول و مفاهیم بیمه / تألیف سید حمید موسوی؛ ویراستار زهرا کریمی.
مشخصات نشر	:	تهران: ذوق لطیف، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۲۸۷ ص.
شابک	:	۹-۱۵-۷۲۴۸-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی:	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص ۲۸۵-۲۸۷.
موضوع	:	بیمه
موضوع	:	Insurance
شماره افزوده	:	کریمی، زهرا، ۱۳۴۷ - ویراستار
رده‌بندی کنگره	:	HGA۰۵۱
رده‌بندی دی‌سی	:	۳۶۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۲۳۶۹۰۹

اصول و مفاهیم بیمه

تألیف	سید حمید موسوی
ناشر	انتشارات ذوق لطیف
ویراستار	زهرا کریمی
نوبت و سال چاپ	اول / ۱۳۹۹
شمارگان	۱۰۰۰
شابک	۹-۱۵-۷۲۴۸-۶۲۲-۹۷۸
قیمت	۴۵۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

پیشگفتار

بیمه دارای تاریخچه طولانی در ایران نیست از شروع فعالیت صنعت بیمه در ایران حدود ۱۰۰ سال می‌گذرد و آن گونه که باشد و شایسته است در میان اقشار مختلف جامعه گسترش نیافته است امروزه بیمه نقش اساسی در کشورهای توسعه یافته دارد و هزینه‌های بیمه درصد قابل توجهی از کل هزینه‌های افراد و سازمان‌ها را بخورن اختصاص می‌دهد رشد شهرنشینی و گسترش صنعت به رشد صنعت بیمه کمک زیادی کرده است ایران این صنعت به دلایل متعدد مانند: ۱- عدم سرویس‌دهی مناسب و به موقع به افراد و شرکت‌ها، ۲- پایین بودن سطح درآمد افراد، ۳- عدم گسترش فرهنگ بیمه در بین اقشار مختلف، ۴- عدم شناخت بیمه و کارکردهای آن در بین عموم افراد جامعه و دلایل دیگر رشد و توسعه لازم را نداشته است. خیمه بیمه آن که در بین کشورهای شرقی و عموماً اسلامی توجه به مسئله "تقدیر" و تقدیرگرایی و عدم تکیه بر نصیب به بیمه و لوکس و غیره ضروری دانستن بیمه بین عموم افراد، مشکلات اساسی فرهنگ برای گسترش صنعت بیمه ایجاد کرده است و تا زمانی که ریشه‌های فرهنگی گسترش بیمه بین افراد اصلاح نگردد امیدی به رشد و توسعه آن در جامعه وجود نخواهد داشت. به همین دلیل فعالیت‌های فرهنگی و تبلیغی همه جانبه و اصولی می‌تواند در شناسایی مسائل بیمه و مزایا و کارکردهای آن در جامعه بسیار مهم باشد. نویسندگان این کتاب معتقدند تبلیغات نقش تعیین‌کننده‌ای در ترویج فرهنگ بیمه دارد. همچنین پرداخت به موقع و مناسب خسارت می‌تواند به عنوان یک عامل مهم در تبلیغ صنعت بیمه و گسترش فرهنگ آن در بین افراد جامعه مؤثر باشد.

ایجاد خاطره خوش در بین افراد که از بیمه و مزایایی آن استفاده می کنند می تواند دستگیری و کمک و جبران خسارت در هنگام بروز حادثه در بین افراد را ترویج نماید.

ایران کشوری حادثه خیز است انواع حوادث و رخدادها در آن صورت می پذیرد میزان مرگ و میر ناشی از حوادث و سوانح و کشته های جاده ای، تلفات ناشی از سیل و زلزله، آمار بالای ضایعات کشاورزی و ضرر و زیان های فراوان، باعث شده تا فصل اول کتاب را به "مفاهیم اساسی ریسک و بازده" و نحوه محاسبه آنها اختصاص یابد.

در فصل دوم اصطلاحات رایج در فرهنگ بیمه ای که مصارف عمومی دارد و اصطلاحات تخصصی که کاربرد کارشناسانه دارد را به طور صریح تعریف نموده و کلیاتی از مفاهیم بیمه ای رایج ارائه شده است. فصل سوم را به طبقه بندی بیمه ای اختصاص داده و در این فصل انواع بیمه ها را معرفی و شرح داده می شود.

فصل چهارم اصول اساسی بیمه شامل: اصل نفع بیمه پذیر، اصل حسن نیت، اصل غرامت و در ادامه موارد نقص اصل غرامت، مانند: تعدد بیمه، بیمه مازاد بر قیمت واقعی، پرداخت حق بیمه کمتر از مقدار واقعی، دریافت خسارت از چند محل شرح داده شده است.

فصل پنجم هم به بررسی قراردادهای بیمه اختصاص یافته است. ابتدا "عقد" و سپس "قرارداد" توضیح داده شده و سپس چهار اصل مربوط به انعقاد قرارداد: قصد و رضای طرفین، ۲- اهلیت طرفین، ۳- مورد معامله، ۴- مشروعیت جهت معامله بررسی شده است.

همچنین انواع عقد بیمه شامل عقد لازم، عقد جایز، عقد معوض بررسی شده و قرارداد بیمه و قرارداد الحاقی هم مورد بررسی قرار گرفته اند. دیگر مسائل مورد بررسی در این فصل عبارتند از: قرارداد بیمه (بیمه نامه) پیشنهاد بیمه، بیمه نامه، بیمه گذار، بیمه گر، بیمه شده، حق بیمه، شرایط بیمه نامه (عمومی و خصوصی) همچنین خسارت یا غرامت و فرانشیز و مدت بیمه، مبلغ بیمه شده، مورد بیمه، پایان قرارداد بیمه، (خاتمه - بطلان) را بررسی نموده. سه فصل شش و هفت و هشت را به ترتیب به بررسی بیمه "اموال" بررسی بیمه "اشخاص" و بررسی بیمه "مسئولیت" اختصاص داده شده است. بررسی تحولات بیمه ای بعد از انقلاب موضوع فصل نهم است که در آن قوانین بیمه ای در ایران مورد بررسی قرار گرفته اند. در فصل دهم بیمه اتکایی و شرایط آن و در فصل یازدهم

استارت آپ و ویژگی‌های آن و در فصل آخر مهم‌ترین واژگان تخصصی صنعت بیمه عنوان شده است.

سابقه پانزده ساله خدمت در امور اداری و استخدامی و سابقه ده ساله فعالیت در صنعت بیمه در شرکت‌های مختلف همچون بیمه دی، بیمه آرمان، بیمه ملت و همچنین فعالیت در بخش‌های مختلف این صنعت، این امکان را فراهم نمود تا با دیدگاهی تخصصی مسائل صنعت بیمه را مورد نقد و بررسی قرار گیرد. این اثر خالی از اشکال نیست و امیدواریم برای خوانندگان و دانشجویان صنعت بیمه، مفید باشد.

از اساتید محترم و کارشناسان عزیز که با ارسال نظرات کارشناسی خود، مرا در تدوین این کتاب یاری داده‌اند تشکر می‌کنم و امیدوارم همچنان نظرات اصلاحی خود را ارسال فرمایند. در پایان از تمامی کسانی که در طرح مباحث، جمع‌آوری مطالب، تدوین، تایپ و انتشار این اثر همکاری نموده‌اند؛ تشکر می‌کنم.

سید حمید موسوی

کارشناس ارشد صنعت بیمه